

[Domovská Stránka](#) > ... > [Rodinné Veci a Dedenie](#) > [Dedičstvo](#) > [Dedičské Právo](#) > Belgium

Dedičské právo

 Belgicko

Autor obsahu

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

Tento informačný list bol vypracovaný v spolupráci s Radou notárov EÚ (CNUE).

1 Ako sa vyhotovuje právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti (závet, spoločný závet, dedičská zmluva)?

V belgickom práve v zásade existujú tieto 3 formy závetov: závet spísaný u notára alebo notársky závet, holografný závet (ktorý musí byť vlastnoručne spísaný, datovaný a podpísaný závetcom) a medzinárodný závet.

Závetca musí byť schopný platne a slobodne vyjadriť svoju vôľu (články 901 až 904 občianskeho zákonníka).

Dohody o budúcom dedení sú v zásade a okrem výnimiek zakázané.

V cezhraničnej situácii je v zásade závet v Belgicku platný v prípade, ak je v súlade s právnymi predpismi miesta, kde bol vyhotovený („locus regit actum“) alebo v súlade s inými právnymi predpismi určenými na základe Haagskeho dohovoru z 5. októbra 1961.

2 Mal by byť tento právny úkon zaregistrovaný? Ak áno, ako

Notár, ktorý prijme notársky alebo medzinárodný závet, alebo u ktorého je uložený holografný závet, má povinnosť zaregistrovať tento závet v centrálnom registri závetov spravovanom belgickým Kráľovským združením notárov. V prípade holografných závetov uložených u notára môže závetca odmietnuť zápis tohto závetu do uvedeného registra.

3 Existujú nejaké obmedzenia slobodného nakladania s majetkom v prípade smrti (napr. povinný dedičský podiel)?

V belgickom práve existuje zásada neopomenuteľného podielu, podľa ktorej určitý (neopomenuteľný) podiel dedičstva v prípade potreby povinne pripadne pozostalému(-ej) manželovi(-ke), deťom, otcovi a matke zosnulého.

Pokiaľ ide o deti (alebo potomkov), tento neopomenuteľný podiel predstavuje polovicu dedičstva, ak má zosnulý jedno dieťa, 2/3 dedičstva, ak má dve deti, a 3/4 dedičstva, ak má tri alebo viac detí.

Pokiaľ ide o matku a otca zosnulého, každý z nich má nárok na štvrtinu z dedičstva v prípade, ak zosnulý nemá potomkov. V tomto prípade však dary pre pozostalého(-ú) manžela(-ku) môžu zahŕňať celé dedičstvo.

Pozostalému(-ej) manželovi(-ke) pripadne vždy prinajmenšom buď užívacie právo k polovici majetku, ktorý tvorí dedičstvo, alebo užívacie právo k spoločne obývanej nehnuteľnosti a hnutelým veciam, ktorými bola vybavená.

Ak sa závetca rozhodol, že vo svojom závete nebude brať do úvahy neopomenuteľný dedičský podiel a dedičia súhlasia s jeho vôľou, bude sa postupovať podľa závetu. Ak sa však osoby, ktorých neopomenuteľný podiel nebol rešpektovaný, chcú tohto podielu domáhať, môžu podať tzv. žalobu o rozdelenie dedičstva.

4 Ak právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti neexistuje, kto dedí a koľko?

Ak bol zosnulý slobodný a bezdetný, dedia v prvom rade jeho privilegovaní predkovia a príbuzní v bočnej línii (súrodenci). Otec a matka získavajú každý jednu štvrtinu a súrodenci (prípadne ich potomkovia) zvyšok. Ak jeden alebo obaja rodičia už zomreli, ich podiel získavajú súrodenci zosnulého. Ak zosnulý nezanechal predkov ani súrodencov (alebo ich potomkov), polovicu dedičstva získavajú príbuzní v matkinej línii a druhú polovicu príbuzní v otcovskej línii (strýko, teta, bratranec, sesternica...).

Ak bol zosnulý slobodný a zanechal deti, deti vylučujú všetkých ostatných členov rodiny. Deti si rozdelia celé dedičstvo rovným dielom. Ak však dieťa už zomrelo (alebo sa vzdalo dedičstva, alebo je z dedičstva vylúčené) a zanechalo potomkov, títo budú dediť namiesto zosnulého dieťaťa alebo dieťaťa, ktoré sa vzdalo dedičstva, alebo ktoré je vylúčené z dedičstva.

Ak zosnulý zanechal manžela/manželku a deti, pozostalý(-á) manžel(-ka) získava užívacie právo (právo užívať vec a požívať jej plody) ku všetkým veciam, ktoré tvoria dedičstvo. Deti dedia rovným dielom tzv. holé vlastníctvo.

Ak zosnulý zanechal manžela/manželku a nemá deti, pozostalý(-á) manžel(-ka) sa stáva jediným dedičom v prípade, ak zosnulý nemá potomkov, predkov a príbuzných v bočnej línii až do štvrtého stupňa. Ak takýchto príbuzných má, pozostalý(-á) manžel(-ka) získa užívacie právo a ostatní dedičia tzv. holé vlastníctvo. Podiel, ktorý získa pozostalý(-á) manžel(-ka) v tomto prípade, však závisí aj od majetkového režimu dohodnutého pri uzatvorení manželstva: za predpokladu, že pri uzatvorení manželstva bol dohodnutý režim majetkového spoločenstva (*communauté*), pozostalý(-á) manžel(-ka) dedí časť zosnulého manžela v celku.

Ak zosnulý zanechal osobu, s ktorou uzavrel registrované partnerstvo (v Belgicku je formou registrovaného partnerstva „zákonné spolužitie“), pozostalý z tohto spolužitia má právo zdediť užívacie právo k nehnuteľnosti, ktorá predstavovala počas spolužitia miesto spoločného pobytu rodiny, ako aj k hnutelným veciam, ktorými bola vybavená. Pozostalý z tohto spolužitia však môže byť zbavený tohto užívacieho práva prostredníctvom závetu alebo darovaním za života v prospech iných osôb.

Ak zosnulý zanechal partnera, s ktorým neuzavrel registrované partnerstvo – voľné spolužitie (faktický vzťah, neregistrovaný) – partner sa nemôže stať dedičom, pokiaľ tak neustanovil zosnulý v závete. V belgickom práve sa mu nepriznáva žiadne zákonné dedičské právo.

5 Aký orgán je kompetentný:

5.1 v dedičských veciach?

Za dedičské konanie nie je zodpovedný žiadny osobitný orgán.

V zákone sa však ustanovuje účasť notára v prípade holografného alebo medzinárodného závetu. Okrem toho sa v niektorých prípadoch môže byť potrebné obrátiť na prvostupňový súd (alebo na zmierovacieho sudcu), a to najmä: v prípade nadobudania dedičstva právne nespôsobilými osobami (maloleté osoby, atď.), v prípade prijatia dedičstva na základe súpisu dedičstva, v prípade neexistencie žiadneho dediča, v prípade, že je potrebné rozhodnutie o nadobudnutí dedičstva alebo vydaní dedičstva a v prípade spornej likvidácie alebo vysporiadania dedičstva, ktoré vyžadujú účasť notára určeného súdom.

5.2 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí dedičstva?

Na základe samotnej smrti osoby prechádza majetok tvoriaci dedičstvo na právnych nástupcov.

Títo však majú tri možnosti: dedičstvo prijať bezvýhradne alebo ho prijať na základe súpisu dedičstva, alebo ho odmietnuť.

Prijatie môže byť výslovné alebo konkludentné: prijatie je výslovné, keď osoba prijme svoje postavenie dediča prostredníctvom notárskej zápisnice alebo súkromnoprávneho aktu; prijatie je konkludentné, keď dedič urobí úkon, na základe ktorého sa preukáže jeho zámer prijať dedičstvo a na ktorý je oprávnený na základe svojho postavenia dediča.

Dedičstvo je možné prijať na základe súpisu dedičstva v súlade s postupom uvedeným v článku 793 a nasl. občianskeho zákonníka.

Dedič, ktorý chce prijať dedičstvo na základe súpisu dedičstva, musí podpísať osobitné vyhlásenie v kancelárii prvostupňového súdu v miestne príslušnom obvode pre toto dedičstvo alebo pred notárom.

Takisto je možné vzdať sa dedičstva predložením kópie úmrtného listu v kancelárii prvostupňového súdu v mieste, kde mal zosnulý bydlisko, a podpísaním vyhlásenia o vzdaní sa dedičstva (článok 784 a nasl. občianskeho zákonníka), alebo pred notárom.

Vyhlásenia musia byť zapísané do registra vedeného v kancelárii miestne príslušného súdu pre toto dedičstvo.

5.3 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí odkazu?

Pozri bod 7 nižšie.

5.4 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí povinného dedičského podielu?

Neexistuje žiadny osobitný postup (pozri bod 3 vyššie).

6 Stručný opis konania na vysporiadanie dedičstva podľa vnútroštátnych právnych predpisov vrátane likvidácie dedičstva a rozdelenia majetku (zahŕňa to aj informácie o tom, či dedičské konanie začal súd alebo iný príslušný orgán z vlastného podnetu)

Belgický občiansky zákonník obsahuje zásadu, podľa ktorej sa dedičstvo nadobúda automaticky bez konania.

Na základe samotnej smrti osoby získavajú dedičia úplné právo na jej majetok, práva a akcie a zároveň povinnosť uhradiť poplatky z dedičstva (články 718 a 724 občianskeho zákonníka). [Existujú však výnimky: pozri bod 7 nižšie].

V prípade súdnej likvidácie/usporiadania dedičstva sa uskutoční dedičské konanie pred notárom určeným súdom, ktoré sa ukončí vystavením osvedčenia o dedičstve. V prípade mimosúdnej likvidácie/usporiadania sa notárskou zápisnicou musí uskutočniť len rozdelenie nehnuteľností.

7 Ako a kedy sa niekto stáva dedičom alebo odkazovníkom?

Belgické právo sa riadi zásadou, podľa ktorej dedičia získavajú na základe samotnej smrti osoby úplné právo na majetok (aktíva a pasíva) patriaci do dedičstva. Ale:

- nadobúdatelia univerzálneho dedičstva, ktorí sú uvedení v holografnom alebo medzinárodnom závete, musia získať „rozhodnutie o nadobudnutí dedičstva“ od predsedu súdu pre rodinné veci (článok 1008 občianskeho zákonníka),
- nadobúdatelia špecifickej časti dedičstva (článok 1014 občianskeho zákonníka), nadobúdatelia podielu z dedičstva (článok 1011 občianskeho zákonníka) a v prípade neopomenuteľných dedičov nadobúdatelia dedičstva, ktorí sú určení v závete spísanom u notára (článok 1004 občianskeho zákonníka), musia požiadať o „vydanie dedičstva“,
- určité kategórie dedičov musia mať na prijatie dedičstva, ktoré im je odkázané, oprávnenie od verejného orgánu (napr. dedičstvo odkázané obci, organizácii verejného záujmu a v niektorých prípadoch neziskovým nadáciám alebo združeniam).

8 Sú dedičia zodpovední za dlhy zosnulého? Ak áno, za akých podmienok?

Áno, ak prijmú dedičstvo bezvýhradne. V takomto prípade musia znášať všetky náklady a dlhy z dedičstva (článok 724 občianskeho zákonníka).

Ak dedičia prijmú dedičstvo na základe súpisu dedičstva, sú zodpovední za dlhy z dedičstva len do výšky aktív, ktoré zdedili (článok 802 občianskeho zákonníka). Dedič, ktorý chce prijať dedičstvo na základe súpisu dedičstva, musí podpísať osobitné vyhlásenie v kancelárii prvostupňového súdu v miestne príslušnom obvode pre toto dedičstvo alebo pred notárom.

Nie, pokiaľ sa vzdajú dedičstva vyhlásením v kancelárii uvedeného prvostupňového súdu alebo pred notárom (článok 785 občianskeho zákonníka).

Okrem toho nadobúdateľ špecifickej časti dedičstva na rozdiel od univerzálneho dediča alebo nadobúdateľa podielu z dedičstva v zásade nemá povinnosť platiť dlhy z dedičstva (článok 1024 občianskeho zákonníka).

9 Aké doklady a (alebo) informácie sa zvyčajne vyžadujú na účely registrácie nehnuteľnosti?

V hypotekárnom zákone zo 16. decembra 1851 je upravené zverejňovanie transakcií s nehnuteľnosťami v článku 1, v ktorom sa stanovuje, že „akékoľvek úkony medzi žijúcimi osobami, ktorými sa bezodplatne alebo za odplatu prevádzajú alebo potvrdzujú vecné práva k nehnuteľnostiam, okrem prednostných a hypotekárnych práv, sa zapisujú do registra na to určeného na katastrálnom úrade, v ktorého obvode sa majetok nachádza“.

V článku 2 uvedeného zákona sa v tejto súvislosti uvádza, že „na zápis môžu byť prijaté výlučne rozsudky, notárske zápisnice a súkromnoprávne akty, potvrdené súdom alebo notárom. Splnomocnenia týkajúce sa týchto úkonov musia byť vyhotovené v tej istej forme“.

Zákon zo 16. decembra 1851 však nestanovuje zverejnenie v prípadoch prevodu majetku v dôsledku úmrtia.

Zákon ale stanovuje povinnosť zápisu úkonov, na základe ktorých dochádza k usporiadaniu. V tejto súvislosti sú všetci dedičia, bez ohľadu na to, či nadobúdajú nehnuteľnosť alebo nie, uvedení v akte, ktorý sa zaregistruje do katastra nehnuteľností. To isté platí v prípade verejnej dražby alebo priameho predaja nedeliteľných nehnuteľností medzi dedičmi.

9.1 Je menovanie správcu povinné alebo je povinné na základe žiadosti? Ak je povinné alebo povinné na základe žiadosti, aké kroky treba podniknúť?

V Belgicku v zásade neexistuje systém správy dedičstva.

V článku 803a občianskeho zákonníka sa však stanovuje, že dedič, ktorý prijal dedičstvo na základe súpisu dedičstva, môže byť zbavený svojej úlohy spravovať a vysporiadať dedičstvo. Najskôr musí podať žiadosť, aby predseda súdu pre rodinné veci svojim uznesením vymenoval správcu, ktorému odovzdá celý majetok tvoriaci dedičstvo, a správca bude zodpovedný za vysporiadanie dedičstva v súlade s určitými pravidlami.

Okrem toho sa v článku 804 stanovuje, že ak by záujmy veriteľov poručiť alebo dedičov mohli byť ohrozené nedbanlivosťou alebo finančnou situáciou dediča, ktorý dedí na základe súpisu dedičstva, každá dotknutá osoba môže požiadať o jeho nahradenie správcom, ktorého úlohou bude vysporiadať dedičstvo. Tento správca je menovaný predbežným opatrením súdu, po vyjadrení sa dediča alebo po vyzvaní dediča na vyjadrenie.

Závetca okrem iného môže vymenovať vykonávateľa závetu, ktorý bude zodpovedný za správne vykonanie závetu.

9.2 Kto je oprávnený vykonať právny úkon pre prípad smrti zosnulého a (alebo) spravovať dedičstvo?

Pozri predchádzajúcu otázku.

9.3 Aké sú právomoci správcu?

Správca vymenovaný podľa článkov 803a a 804 má rovnaké právomoci ako samotný dedič. Má rovnaké povinnosti ako dedič; je oslobodený od povinnosti zložiť záruku.

10 Aké doklady sa podľa vnútroštátnych právnych predpisov zvyčajne vydávajú v priebehu alebo na konci dedičských konaní na účely preukázania postavenia a práv oprávnených osôb? Majú osobitné dôkazné účinky?

Postavenie dediča musí byť preukázané notárskym overením alebo dedičským potvrdením/osvedčením (= častejší prípad). Dedičské potvrdenie/osvedčenie vydáva notár alebo, za určitých podmienok, správca dane z dedičstva príslušný na podanie daňového priznania k dani z dedičstva po zosnulom (článok 1240a občianskeho zákonníka).

Notárske overenie je úkon, ktorým sa osvedčuje pravdivosť. Má dôkaznú hodnotu: to, čo sa ním preukazuje ako potvrdené, sa musí považovať za presné. Notár potvrdzuje určité skutočnosti, pričom uvedie totožnosť osôb, ktoré sa pred ním dostavili, a uvedie, o aký úkon ho požiadali. Notárske osvedčenie potvrdzuje vierohodnosť svojho obsahu. Okrem toho notárska zápisnica obsahuje nespochybniteľný dátum. Dôkaz, že informácia chránená osvedčením je nepravdivá, môže byť predložený prostredníctvom konania o neplatnosti.

Táto webová stránka je súčasťou portálu [Vaša Európa](#).

Privítame vašu [spätnú väzbu](#), pokiaľ ide o užitočnosť poskytnutých informácií.

Posledná aktualizácia: 14/12/2020

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.